

[Ewald Kristensen.]

„Udvalget kan tilslutte sig, at det i dag foreliggende materiale peger i retning af etablering af yderligere 3 universiteter i de kommende årtier, men at der ikke kan tages endelig stilling til hele dette spørgsmål, før nærmere undersøgelser er foretaget af planlægningsudvalget.“

Det var det samlede udvalgs indstilling til fremtidige universiteters placering, at planlægningsudvalget skulle bedømme det vægtige materiale, der var afleveret fra de byer, der havde det største behov for en højere uddannelse. Når der tales om udækket behov, vil jeg gerne pege på Nordjylland, som befolkningsmæssigt vel nok er den landsdel, der med hensyn til højere læreanstalter er dårligst stillet. Ålborg by har rustet sig til at modtage det kommende universitet; jeg tænker her på, at vi har stillet 100 ha land til rådighed, udlagt til universitetspark, og hvis jeg skal nævne det kulturelle område, som man jo taler om skal være baggrund for et universitet, vil jeg nævne vort centralbibliotek, vort udmærkede landsdelsorkester og planlægningen af et kommende kunstmuseum — og ikke at forglemme: landets mest omtalte teater. Hertil kommer udbygningen af hele vort sygehusvæsen, både amts- og kommunesygehuse og det planlagte statshospital. Også til kollegiebyggeri er der afsat betydelige midler.

Ålborg og Nordjylland står altså godt rustet til at modtage et kommende universitet. Derfor mener jeg af saglige grunde, at planlægningsudvalget må komme med en indstilling om, hvor det fjerde og det femte universitet skal placeres, og derefter bliver det folketingets opgave at træffe den endelige afgørelse. Derfor lyder mit spørgsmål til den højtærede undervisningsminister, om ministeren vil oplyse, om kommissoriet for det permanente planlægningsudvalg for den højere uddannelse i første omgang er begrænset til et universitet i Sydjylland og et ingeniørakademi i Ålborg.

Undervisningsministeren (*K. B. Andersen*): Som det vil være fremgået af mit netop afgivne svar til det ærede medlem hr. Gottschalek-Hansen, vil kommissoriet for planlægningsudvalget — eller rettere

planlægningsrådet, som jeg gerne vil have det benævnt — ikke være begrænset til spørgsmålet om oprettelse af et universitet i Sydjylland og et ingeniørakademi i Ålborg. Rådets kommissorium vil omfatte alle problemer, som rejser sig i forbindelse med udbygningen af den højere undervisning.

I denne virksomhed vil bl. a. indgå en vurdering af det samlede behov for undervisnings- og forskningskapacitet og af, om behovene mest hensigtsmæssigt søges dækket ved bestående læreanstalter eller gennem oprettelse af nye. Endvidere bl. a. spørgsmål angående sammenhæng imellem forskellige studieretninger både indbyrdes og som led i det øvrige uddannelsessystem og spørgsmål om oprettelse af nye studieretninger. Planlægningen forudsættes at omfatte såvel langsigtede udbygningsplaner som mere kortsigtede programmer, f. eks. for 5- eller 3-årige perioder, herunder driftsbudgetter, ligesom det forudsættes, at planerne løbende justeres.

Planlægningsrådets overvejelser skal kunne udstrækkes til at omfatte også andre uddannelser end dem, vi traditionelt benævner højere uddannelser, ligesom rådet i det hele taget må være åbent over for mulighederne for utraditionelle løsninger i forbindelse med opbygningen af nye centre for den højere uddannelse. Det står jo ingen steder skrevet, at nye universiteter og andre læreanstalter nødvendigvis skal være tro kopier af de hidtil her i landet kendte.

Det er givet, at en af rådets første opgaver vil blive at overveje bl. a. spørgsmålet om placeringen af et universitetscenter i det sydlige Jylland; men også de øvrige i forbindelse med Odenselovens behandling fremsatte planer, herunder de fra Ålborg og en række andre byer modtagne, vil indgå i overvejelserne.

Det ligger mig i denne forbindelse stærkt på sinde at fremhæve, at det ikke er mindre vigtigt så hurtigt som overhovedet muligt at få tilvejebragt en afklaring på de to bestående universiteters højest utilstrækkelige og for Købehavns universitets vedkommende højest u hensigtsmæssige lokaleforhold. Dette er — uanset planlægningen af nye universiteter — simpelt hen en nødvendighed, hvis adgangs begrænsning skal søges undgået og vi skal kunne byde forskerne rimelige arbejdsvilkår.